

"TAAS MEILLÄ JUHLITAAN"

HELSINGIN SENIORISÄÄTIÖN TAPAKULTTUURIOPAS 2015

”Taas meillä juhlitaan!”

- Helsingin Seniorisäätiön tapakulttuuriopas

Pidät kädessäsi ensimmäistä Helsingin Seniorisäätiön tapakulttuuriopasta.
Oppaan tavoitteena on

- juhlapyhien ja merkkipäivien perinteiden siirtäminen nuorille / aloittaville/ maahanmuuttajataustaisille hoitajille, opiskelijoille ja vapaaehtoisille
- asukkaille merkittävien perinteiden esiin tuominen, huomioiden kaupungissa ja maaseudulla asuneiden tapojen eroja ja yhtäläisyyksiä
- että jokainen meillä asuva saa viettää juhlapyyhiä ja merkkipäiviä
- ilon ja yhteisen tekemisen lisääntyminen

Tapakulttuurioppaan päivänteksti osuudessa toistuu tietty rakenne

Oppaan tieto-osuus on pyritty kirjoittamaan mahdollisimman lyhyeksi. Teksteissä on käytetty selkeää kieltä ja helppoja lauserakenteita. Tekstin toivotaan sopivan monenlaisille lukijoille, niille joilla on kiire, jotka eivät näe kunnolla, joiden äidinkieli ei ole suomi tai joiden muisti on lyhyt.

Palvelulupaus

kertoo sen, mitä meillä asukkaana oleva vanhus saa. Oppaan teksti näkyy myös hoitotyön kalenterissa ja siinä olevat tehtävät, kuten pöydän kattaminen kauniisti, Suomen lipun ja rekvisiitan esille laittaminen, jaetaan sinä päivänä vuorossa olevien kesken. Näin ”ei hoidolliset tehtävät” ovat yhtä merkityksellisiä kuin esimerkiksi säännöllinen verenpaineen mittaaminen.

Oheismateriaalina

käytetään jo olemassa olevaa ja internetistä löytyvää valmista materiaalia. Opas ei sisällä ohjeita tai käskyjä, miten materiaalia tulisi käyttää. Jokainen toimija voi omaa luovuutta käyttäen hyödyntää käytettävissä olevan materiaalin. Hoitohenkilökuntaa

on koulutettu kulttuuristen välineitten käyttöön ja materiaalin tarkoitus on tukea tätä työtapaa.

Asukkaiden tarinoita

Persoonien esiin nostaminen auttaa näkemään perinteiden merkityksen. On tärkeää nähdä ihminen ja hänen tarinansa sairauden ja haurauden takana. Opasta onkin tarkoitus kehittää liittämällä kuhunkin juhlapäivään asukkaidemme tarinoita ja muistoja kyseisestä päivästä. Tarinoita keräämällä tieto ei ole nuoremman polven arvailua, vaan tekstit ja perinteet todentuvat sekä toivottavasti rikastuvat niiden avulla. Hyväksi havaittu keino herätellä muistoja on kertoa nimenomaan muiden tarinoita ja kysyä toteutuiko tämä sinun elämässäsi tai miten sinä olet viettänyt tätä päivää?

Tiedon leviäminen

Opas liitetään osaksi asiakashallintajärjestelmää ja se tulee näkyviin säännöllisesti kaikille hoitoon osallistuville. Oppaan tekstejä käytetään lisäksi vapaaehtoistyöntekijöiden perehdyttämisessä ja yhteisen toiminnan ideoimisessa. Haluamme omalta osaltamme tuoda hyvää henkeä vanhustenhoitoon. Tiedotamme ja jaamme kokemuksia Seniorisäätiön facebook-sivuilla. Tapakulttuurioppaan teksti, tarinat ja ideat päivien viettämisestä julkaistaan sivuilla <https://www.facebook.com/seniorisaatio>

Helsingissä 30.4.2015

Helsingin Seniorisäätiön ViVa-työryhmä

Eeva Paavilainen, Mervi Kiuru, Liisa Haavisto, Silva Siponkoski, Piia Palviainen, Birgit Keski-Opas, Hannu Ali-Vehmas, Anne Vuorisalo ja Terhi Lähteenmäki.

Tapakulttuuriopas on toteutettu Alli Paasikiven Säätiön kulttuuriapurahan tuella ja sen on koonnut Katariina Aro.

Sisällysluettelo

UUDENVUODENPÄIVÄ 1.1. Yleinen liputuspäivä 	7
LOPPIAINEN 6.1.	8
RUNEBERGIN PÄIVÄ 5.2. Yleinen liputuspäivä 	9
YSTÄVÄNPÄIVÄ (Valentine´s day) 14.2.	10
KALEVALAN PÄIVÄ 28.2. Suomalaisen kulttuurin päivä Yleinen liputuspäivä 	11
KARKAUSPÄIVÄ 29.2.	12
NAISTENPÄIVÄ 8.3.	13
LASKIAINEN (15. ja 17.2.2015)	14
PALMUSUNNUNTAI (29.3.2015) viikkoa ennen pääsiäispäivää	15
APRILLIPÄIVÄ 1.4.	16
PITKÄPERJANTAI (3.4.2015)	17
PÄÄSIÄINEN (5.-6.4.2015)	18
KANSALLINEN VETERAANIPÄIVÄ 27.4. Yleinen liputuspäivä 	19
VAPPUAATTO 30.4.	20
VAPUN PÄIVÄ 1.5. Suomalaisen työn päivä Yleinen liputuspäivä 	21
ÄITIENPÄIVÄ (10.5.2015) Yleinen liputuspäivä 	22
KUKAN PÄIVÄN VIIKKO (vk 20) Seniorisäätiön juhlatviikko	23
PUOLUSTUSVOIMAIN LIPPUJUHLA 4.6. Yleinen liputuspäivä 	24
HELSINKI-PÄIVÄ 12.6.	25
JUHANNUS (20.6.2015) Suomen lipun päivä Yleinen liputuspäivä 	26
EINO LEINON PÄIVÄ 6.7. Runon ja suven päivä Yleinen liputuspäivä 	27
NAISTENVIIKKO 18.- 24.7.	28
UNIKEONPÄIVÄ 27.7.	29
SADONKORJUUVIIKKO (vk 35)	30

VANHUSTENVIIKKO (4.-11.10.2015) Lempiruokaviikko	31
ALEKSIS KIVEN PÄIVÄ 10.10. Suomalaisen kirjallisuuden päivä Yleinen liputuspäivä 	32
HALLOWEEN (All Hallows Eve) Pyhäinpäivän aatto (30.10.2015).....	33
PYHÄINPÄIVÄ (pyhain miesten päivä) (31.10.2015)	34
RUOTSALAISUUDEN PÄIVÄ Svenska dagen 6.11. Yleinen liputuspäivä 	35
ISÄNPÄIVÄ (8.11.2015) Yleinen liputuspäivä 	36
ADVENTTIAIKA	37
ITSENÄISYYSPÄIVÄ 6.12. Yleinen liputuspäivä 	38
LUCIAN PÄIVÄ 13.12.	39
JOULUAATTO 24.12.	40
JOULUPÄIVÄ 25.12. (ensimmäinen joulupäivä).....	41
TAPANINPÄIVÄ 25.12. (toinen joulupäivä)	42
UUDENVUODEN AATTO 31.12.	43

UUDENVUODENPÄIVÄ 1.1.

Yleinen liputuspäivä

Vuoden vaihtumista juhlitaan erityisesti jo uudenvuoden aattona 31.12.
Presidentti pitää vuoden ensimmäisenä päivänä uudenvuodenpuheen.
Uudenvuodenpäivä on ollut virallinen liputuspäivä vuodesta 2000 alkaen.
(Aalto; Suuri Perinnekirja)

*"Aina uudenvuodenpäivänä on kuunneltu radiosta presidentin puhe ja Wienin
filharmonikkojen konsertti." Ritva 83-vuotta, Töölö, Helsinki*

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Jos joululiinat ovat siistit,
niin pidetään ne pöydissä tai
vaihdetaan tarvittaessa
valkoiset liinat.
- Katsotaan televisioista
presidentin
uudenvuodenpuhe.
- Asukkaille tarjotaan
juhlalounas

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Päivään liittyviä linkkejä:

- Presidentin uudenvuodenpuhe <http://areena.yle.fi/1-2501252>
- Ylen vanhin ohjelma: Uudenvuodenpuhe 1935
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2006/09/08/ysten-vanhin-ohjelma-uudenvuodenpuhe-1935>

LOPPIAINEN 6.1.

Joulunpyhät päättyvät loppiaiseen. Silloin otetaan joulukoristeet pois ja kannetaan joulukuusi ulos. Loppiainen on kristillinen juhlapäivä, Jumalan ilmestymisen juhla. Ortodoksit juhlivat Jeesuksen kastetta. Luterilaisessa kirkossa loppiaista vietetään Itämaan tietäjien Betlehemiin saapumisen muistopäivänä. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

Vietämme päivää seuraavasti:

- Aloitetaan joulukoristeiden pois laittaminen asukkaiden kanssa.

Kuva: Papunetin kuvapankki,
www.papunet.net, Elina Vanninen

Päivään liittyviä linkkejä:

- Loppiainen evangelisluterilaisen kirkon mukaan
<http://evl.fi/evlfi.nsf/Documents/DF75B2A7D224EC04C225708300460AB6?openDocument&lang=FI>
- Loppiainen ortodoksien kirkon mukaan
<http://www.ortodoksi.net/index.php/Teofania>

RUNEBERGIN PÄIVÄ 5.2.

Yleinen liputuspäivä

J. L. Runeberg (1804-1877) on Suomen kansallisrunoilija ja hänen tunnetuin teoksensa on Vänrikki Stoolin tarinat. Runosta Maamme (Vårt land) sävellettiin myöhemmin Suomen kansallislaulu. Runebergin päivänä syödään Runebergin torttuja. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

"Mä rakastan Runebergin torttuja. Se hillo pitää syödä viimeiseksi. Käytiin aina Fazerin kahvilassa äidin kanssa ja syötiin torttu puoliksi. Siellä oli ihmeellinen, kiiltävä katto. Puhe kuului toiselle puolelle salia." Kerttu, 84-vuotta, Töölö, Helsinki.

"Meidän kylällä Itä-Suomessa oli sellainen leipomo, josta sai Runebergin torttuja koko vuoden. Leipuri oli amerikkalainen. Meillä lapsetkin aina innostuivat tekemään hiekkalaatikolla hiekkatorttuja - vaikka kyllä meillä oikeitakin Runebergin torttuja syötiin." Anne 92 v

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Kahvipöytä katetaan kauniisti.
- Syödään Runebergin torttuja.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Maamme –laulu <http://www.helsinki.fi/maamme/sanat.html>
- Ella Eronen lausuu Maamme
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2009/12/28/ella-eronen-maamme#media=44389>

YSTÄVÄNPÄIVÄ (Valentine's day) 14.2.

Mualla maailmassa päivä on rakastavaisten juhla, mutta Suomessa ystävänpäivänä muistetaan ystäviä. Ystävänpäivä on tullut suomalaiseen kalenteriin vasta 1990-luvulla. Asukkaillemme päivä ei ole vielä niin tuttu. Aiemmin on kerätty ystäviltä runoja muistoksi vihkoon. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

*"Ystävyys merkitsee paljon ja ystävällisyys. Mulla ei ole enää montaa ystävää elossa, mutta muistan ne aina."
Saima 94-vuotta Helsinki, Eira.*

Vietämme päivää seuraavasti:

- Kahvipöytä katetaan kauniisti.
- Syödään ystävänpäiväleivos.

Päivään liittyviä linkkejä:

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

- Uutinen Helsingin Seniorisäätiön ystävänpäiväkorteista

<http://yle.fi/uutiset/ystavanpaivan iloinen yllatys yli 6000 postikorttia yksinaisille vanhuksille/7802487>

- Ystävänpäivä 14.2.

<http://oppiminen.yle.fi/juhlapaivat/ystavanpaiva-142>

- Runoja muistovihkoon

<http://www.vihrearouva.net/muisto.html>

- Valentinen päivän juhlallisuuksia

<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2011/02/14/valentinen-paivan-juhlallisuuksia>

- Kuvia ystävydestä

<http://www.vahvike.fi/fi/kuvat/aihe/ystavyys>

KALEVALAN PÄIVÄ 28.2.

Suomalaisen kulttuurin päivä

Yleinen liputuspäivä

Kalevala on Suomen kansalliseepos. Se perustuu Elias Lönnrotin 1800-luvulla keräämiin kansanrunoihin. Päivää vietetään Kalevalan ja suomalaisen kulttuurin kunniaksi. Kalevalan tarinat ja päähenkilöt ovat asukkaillemme tuttuja.
(Aalto; Suuri Perinnekirja)

*”Olen saanut nimeni Kalevalan Aidon mukaan, vanhempani olivat kiinnostuneita kansanperinteestä. Veljeni nimet ovat Kullervo ja Ilmari. Kalevalan päivänä esiinnyimme usein yhteisissä juhlissa, minulla oli Kaukolan-puku nuorena.”
Aino 77-vuotta, Iisalmi*

”Oppikoulussa luettiin Kalevalan lyhennettyä laitosta. Opettaja sanoi että sitä Kullervon tarinaa ei kannata lukea. Arvaat varmaan että se luettiin heti ensimmäisenä! Tiedä sitten sanoiko opettaja niin ihan tarkoituksella että luettaisiin.” Kirsi 74-vuotta, Helsinki

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu laitetaan esille.
- Kahvipöytä katetaan kauniisti.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Suomalaiset kansallispuvut
<http://www.kansallispuvut.fi/>
- Kalevalan tarinat
<http://neba.finlit.fi/kalevala/index.php?m=1&l=1>
- Kalevalan henkilöt
<http://www.kalevalaseura.fi/kalevalankankahilla/a.php>

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

KARKAUSPÄIVÄ 29.2.

Joka neljäs vuosi on karkausvuosi, jolloin kalenterivuoteen lisätään yksi päivä. Karkausvuonna helmikuussa on 28:n päivän sijasta 29 päivää. Perinteen mukaan karkauspäivänä on soveliaista että nainen kosii miestä. Jos mies ei suostu menemään naimisiin, hänen täytyy ostaa naiselle hamekangas. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Vietämme päivää seuraavasti:

- Käydään leikkimielistä keskustelua aiheesta.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Vanha radiolähetys karkauspäivän haastatteluista

<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/02/29/karkauspaivana-olavi-virta-sanoi-kylla-ja-ilmari-kianto-osti-hamekankaan>

- Karkauspäivän kosinnat Lapinjärvellä

<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/02/28/karkauspaivana-nainenkin-saa-kosia>

NAISTENPÄIVÄ 8.3.

Naistenpäivä on virallinen juhlapäivä useissa maissa. Sitä on vietetty Suomessa 1920-luvulta lähtien. Alkuperäinen ajatus Naistenpäivästä on ollut ”kaikkien työtätekevien naisten kansainvälinen solidaarisuuspäivä”. Nykyään naistenpäivää vietetään naisten tasa-arvon ja äänioikeuden kunniaksi. Miehet muistavat äitejään, vaimojaan, tyttöystäviään, työtovereitaan ja muita läheisiä naisia kukilla tai muilla lahjoilla. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

”Seurasin yhdistys 9 toimintaa nuorempana. Lasten päivähoito, oma palkka ja omat ajatukset on tärkeitä. Paljon on muuttunut maailma, voi kun nuoret tietäisitte.” Selma

Vietämme päivää seuraavasti:

- Kahvipöytä katetaan juhlavasti.
- Puetaan naisasukkaat kauniisti.
- Järjestetään naisasukkaille hemmottelua, kuten kynsien lakkaaminen, hiusten laitto jne.

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Päivään liittyviä linkkejä:

- Päivi Istalan ohjelmia naisten asiasta
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2010/11/25/paivi-istala-elamyksia-vuosikymmenten-varrelta-2>
- Tasa-arvon puolesta taistelua
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2011/03/08/naistenpaivan-juuret-ovat-ruusujen-sijaan-tasa-arvotaistelussa>

LASKIAINEN (15. ja 17.2.2015)

Laskiaissunnuntai (15.2.2015) on seitsemän viikkoa ennen pääsiäistä ja laskiaistiistaina (17.2.2015) laskeudutaan paaston aikaan. Katolisissa maissa laskiaisen aikaan pidetään karnevaaleja. Suomessa laskiaisen viettoon kuuluu päivä pulkkamäessä, hernekeitto ja laskiaispullat. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

Vietämme päivää seuraavasti:

- Tarjotaan hernekeittoa ja laskiaispullia.
- Ulkoillaan asukkaiden kanssa mahdollisimman paljon.
- Makkaranpaistoa pihalla.

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Päivään liittyviä linkkejä:

- Laskiainen ja tuhkakeskiviikko
<http://evl.fi/evlfi.nsf/Documents/A6D19D31C96C60CAC225708400238318?openDocument&lang=FI>
- Laskiaisen viettoa 1960-luvulla
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2011/03/04/laskiaisen-viettoa-1960-luvulla>

PALMUSUNNUNTAI (29.3.2015)

viikkoa ennen pääsiäispäivää

Pääsiäisen Hiljainen viikko tai Suuri viikko alkaa palmusunnuntaista. Silloin Jeesus ratsasti aasilla Jerusalemiin ja ihmiset tervehtivät häntä palmunoksilla.

Pääsiäisnoidiksi pukeutuneet lapset kiertävät ovilla virpomassa ja toivottamassa hyvää vuotta koristelluilla pajunoksilla ja loruilla. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

”Mun lapset kävi virpomassa, niille piti laittaa vanhat essut päälle ja huivit. Ennen virpomisesta saatiin palkka vasta pääsiäissunnuntaina, mutta nykyisin palkka pitäisi antaa heti. Pääsiäissunnuntaina kukko oli muninut ja niitä etsittiin pitkin taloa. Piilotin niitä omille lapsilleni ja voi että se oli hauskaa”

Kaarina 83-vuotta Espoo

Vietämme päivää seuraavasti:

- Koristellaan osastoa pajunoksilla, munilla, tipuilla, rairuoholla.
- Virpoja voi kutsua osastolle.
- Aasukkaille mahdollisuus tarjota karkkeja tai munia virpojille.
- Kuunnellaan palmusunnuntain hartaus halukkaiden kanssa.

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Päivään liittyviä linkkejä:

- Palmusunnuntai evankelisluterilaisen kirkon mukaan
<http://evl.fi/evlfi.nsf/Documents/4AEBB45C3E2F90C0C22570830046652F?openDocument&lang=FI>
- Palmusunnuntai ortodoksisen kirkon mukaan
<http://www.ortodoksi.net/index.php/Palmusunnuntai>
- Virpominen <http://neba.finlit.fi/tietopalvelu/juhlat/paasiainen/palmusunnuntai.htm>
- Virpomalukuja <http://neba.finlit.fi/tietopalvelu/juhlat/paasiainen/virpomalukuja.htm>

APRILLIPÄIVÄ 1.4.

Aprillipäivänä saa narrata luovallisesti eikä narrattu saa siitä suuttua. Aprillaamista on, kun saa jonkun katsomaan olematonta, uskomaan mahdotonta tai juoksemaan turhaan. Aprillipilat ovat erittäin suosittuja sanomalehdissä ja koulumaailmassa.
(Aalto; Suuri perinnekirja)

*”Minut lähetettiin lapsena naapurista lainaamaan sian saparonsuoristinta. Sitä kuulemma olisi erityisesti tarvittu. Naapurin emäntä oli juonessa mukana ja lähetti minut vielä eteenpäin. Silloin kun pila selvisi, kyllä minua suututti. Nyt jo naurattaa!”
Eeva 94 -vuotta Helsinki.*

Vietämme päivää seuraavasti:

- Osastolla keskustellaan aprillipäivistä ja mitä piloja on tehty.
- Yritetään myös välillä narrata muita.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Aprillipilat <http://www.positiivarit.fi/aprillia>
- Aprillipiloja radiossa
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2007/03/30/aprillipiloja-radiossa>
- ”Aprillia, syö silliä, juo kuravettä päälle!”

<http://almanakka.helsinki.fi/fi/julkaisut/blogi/414-aprillia-syo-sillia-juo-kuumaa-kuravetta-paalle.html>

Kuva: Katariina Aro

PITKÄPERJANTAI (3.4.2015)

Pääsiäistä edeltävä perjantai on Kristuksen ristiinnaulitsemis- ja kuolinpäivä, ja kirkkovuoden ainoa surujuhla. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

”Pitkäperjantai oltiin kotona hiljakseen. Ei yhtään sopinut käydä vieraita eikä edes käyttää puhelinta. Pääsiäissunnuntaihin asti oli ihan hiljaista olemista.

Hallituskadun tyttökoulusta mentiin musiikinopettajan johdolla kiirastorstaina Johanneksen kirkkoon laulamaan illalla semmoinen yksi opeteltu osa Matteus-passiosta.”

Hertta 87-vuotta, Helsinki

Vietämme päivää seuraavasti:

- Seurataan Jumalanpalvelusta jos asukkaat haluavat.
- Laitetaan valkoiset pöytäliinat sekä kaunis kattaus.
- Asukkaat puetaan ja hiukset laitetaan kauniiksi.
- Rairuohot esille.
- Lounaalla jälkiruokana pashaa.

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Päivään liittyviä linkkejä:

- Hiljainen perjantai
<http://neba.finlit.fi/tietopalvelu/juhlat/paasiainen/pitkaperjantai.htm>
<http://evl.fi/Evkirja.nsf/ppFI?OpenPage&id=0038>

PÄÄSIÄINEN (5.-6.4.2015)

Pääsiäinen eli pääsiäispäivä on kirkkojuhlista suurin, silloin juhlitaan Kristuksen ylösnousemusta. Kristillisen sisältönsä ohessa pääsiäinen on kevään ja luonnon heräämisen juhla. Useimmille suomalaisille pääsiäisen vapaapäivät ovat lähinnä lomaa ja lepoa. (Aalto; Suuri perinnekirja)

"Lapsena pääsiäismunia maalattiin tyhjiksi puhallettuihin kananmuniin. Nyt vaan ostetaan kaupasta suklaamunia. Täällä Pakilakodissa saatiin koristella styroksisia munia tarroilla."
Ritva

"Itse tehtiin mämmiä ja paistettiin tuohesta tehdyssä astiassa. Siihen sai vähän sokeria päälle. Jatkoin sen tekemistä vielä naimisissa ollessani."
Elsa 91 -vuotta, Nilsii

Vietämme päivää seuraavasti:

- Toisena pääsiäispäivänä syödään juhlalounas. Pääruokana on lammasta ja jälkiruokana mämmiä.
- Kaunis kattaus pöytiin, juhlavammat asusteet ja koristeet.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Pääsiäiskoristeet ja -ruuat
http://yle.fi/uutiset/paasiaisen_symbolit_kertovat_uudesta_elamasta/5538460
- Pääsiäisperinteiden tietopaketti
<http://neba.finlit.fi/tietopalvelu/juhlat/paasiainen/index.htm>

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

KANSALLINEN VETERAANIPÄIVÄ 27.4.

Yleinen liputuspäivä

Kansallisena veteraanipäivänä osoitetaan kunnioitusta elossa oleville sotaveteraaneille. Sitä vietettiin ensimmäisen kerran vuonna 1987 osana Suomen itsenäisyyden 70-vuotisjuhlavuotta. Kansallista veteraanipäivää ei vietetä voitonjuhlanä, vaan sillä on kaatuneiden muistopäivääkin rauhanomaisempi luonne. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

*”Mä olin sodan aikana monta päivää väijytystilanteessa. Istuttiin eri puolilla kukkulaa suomalaiset ja venäläiset. Oli se kovaa hommaa. Toivon, että rauha säilyy.”
Unto 95-vuotta, Sortavala.*

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Valkoiset liinat ja kaunis kattaus.
- Televisiosta aiheeseen liittyvää ohjelmaa.
- Juhlavampi pukeutuminen ja veteraaneille kunniamerkit esille.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Veteraanin iltahuuto
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2007/08/16/veteraanin-iltahuuto>
- Sotaveteraanien muistelmia
<http://www.sotaveteraaniliitto.fi/teemasivut/veteraanien-muistelmia>
- Aleksis Kivi: Suomenmaa (esittäjänä Kari Rydman)
<https://www.youtube.com/watch?v=5MnmfTQq12M>

Kuva: Katariina Aro

VAPPUAATTO 30.4.

Vapun juhlinta alkaa aattona jolloin erityisesti korkeakouluopiskelijat juhlivat. Teknillisten korkeakoulujen opiskelijat eli teekkarit julkaisevat pilalehtiä ja tekevät julkisia piloja. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

”Tultiin Valkealasta opettajatoverin kanssa Helsinkiin katsomaan Mantan lakitusta. Se tapahtui kello kaksitoista yöllä. Muistan sen karmean määrän ihmisiä, mikä oli kerääntynyt sitä katsomaan. Kun se loppui, kaikki ihmiset lähti kerralla liikkeelle ja suurin huoli oli kuinka mä pysyn pystyssä! Ystävän kanssa jouduttiin siinä erilleen. Matkalaukut oli jätetty rautatieasemalle säilytykseen ja onneksi kumpikin keksi mennä sinne takaisin, niin löydettiin toisemme.” Kirsi 74 –vuotta, Helsinki

Vietämme päivää seuraavasti:

- Yleiset tilat ja osastot koristellaan serpentiinillä ja ilmapalloilla.
- Pöytiin kevät kukat.
- Nakit, perunasalaatti, siideri, sima, munkit kuuluvat päivän ruokailuihin.
- Seurataan patsaan lakitusta televisiosta.

Kuva: Tiina Isohaka (Helsingin Seniorisäätiön valokuvauskilpailun 2012 satoa)

Päivään liittyviä linkkejä:

- Patsaan lakitus ylioppilaslakilla (Helsingissä Havas Amanda)
<http://hyy.helsinki.fi/fi/media-arkisto/uutiset/hyy-lakittaa-mantan-vappuaattona>
http://yle.fi/uutiset/vapun_vietto_kaynnistyy_patsaiden_lakituksilla/6612196

VAPUN PÄIVÄ 1.5.

Suomalaisen työn päivä

Yleinen liputuspäivä

Työväenliike on perinteisesti järjestänyt vappumarsseja ja pitänyt puheita vapputoreilla. Vapun päivä on myös koko kansan karnevaali, kevään juhla. Lapset saavat ilmapallot ja pukevat hauskat naamarit tai hatut. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

”Vappuna isä oli työväenyhdistyksen lipunkantajana. Marssille tuli satoja henkiä. Saatiin munkkeja ja simaa.” Elsa 91 -vuotta, Nilsii

”Vappumarssi lähti Mäntymäeltä ja ne kävelivät Pitkänsillan yli. Myin niitä vappukukkia. Kai siitä jotakin tienasikin.”

Hertta 78 -vuotta, Helsinki

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Vappulounas (esim. silliä), kahvi ja munkki.
- Ylioppilaslakit päähän tai esille.

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Päivään liittyviä linkkejä:

- Vappuperinteitä
http://yle.fi/uutiset/tippaleipia_simaa_ilmapalloja_vappu_on_eri_perinteiden_sekamelskaa/7203371
- Vappu 1946 <http://yle.fi/aihe/artikkeli/2009/04/28/vappu-1946>
- Vappuhumua 1933
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2009/04/27/vappuhumua-1933>

ÄITIENPÄIVÄ (10.5.2015)

Yleinen liputuspäivä

Toukokuun toisena sunnuntaina äitejä kiitetään ja muistetaan kukilla, korteilla ja lahjoilla. Monissa perheissä äiti saa aamiaisen sänkyyn tai käydään ravintolassa äitienpäivälounaalla. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

”Äitienpäivää ei meillä vietetty. Tai tein minä lastentarhassa kortin. Aikuisena äiti olisi halunnut juhlia äitienpäivää ja tarjota herkuja. Meillä vaan oli silloin aina niin kiire mökille kevättöihin ettei olisi maltettu istua.” Hertta 87 –vuotta, Helsinki

”Isän ja pikkuveljen kanssa kannettiin aamiainen äidille sänkyyn. Seisottiin siinä sängyn vieressä laulamassa kun meidän koira hyppäsi äidin päälle ja näykkäisi mahasta. Se oli varmaan ihmeissään että mitä siinä veisataan ja yksi vaan makaa. Äiti sitten pomppasi sängystä ja huusi.” Kirsi 74 – vuotta, Helsinki

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Äitienpäiväkukat tulevat osastoille.
- Juhlalliset kakkukahvit.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Äitienpäivä-onnitteluita
https://varssyja.wordpress.com/aitienpaiva_onnitteluja/
- Äitienpäivän aikaan luonnossa
<http://areena.kokeile.yle.fi/1-2270194>
- Äitienpäivänkunniamerkki
<http://fi.wikipedia.org/wiki/%C3%84itienp%C3%A4iv%C3%A4nkunniamerkki>
- Kuvia äideistä
<http://www.vahvike.fi/fi/kuvat/aihe/aiti>

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

KUKAN PÄIVÄN VIIKKO (vk 20)

Seniorisäätiön juhleviikko

Jokaisessa talossa oma erityinen viikko-ohjelma. Silloin ei pidetä ollenkaan kokouksia tai koulutuksia. Toteutetaan asukkaiden toiveita ja unelmia. Viikon pääjuhla on Säätiön yhteinen Kukanpäivän tapahtuma joka järjestetään vuorovuosina eri taloissa. Muista taloista lähdetään isolla porukalla retkelle juhliin.

Teema vaihtuu vuosittain asukkaiden toiveiden mukaan.
Olemme juhloneet mm.

2009: Luonto lähellämme, Mariankodissa

2010: Meriretki, Suomenlinnassa

2011: Kukkaisjuhlat, Pakilakodissa

2012: Helsinki 100 vuotta,
Kannelkodissa

2013: 70-luku, Pakilakodissa

2014: Espanjaan etelän lämpöön,
Kannelkodissa

2015: Suomi armas synnyinmaa,
Mariankodissa

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

PUOLUSTUSVOIMAIN LIPPUJUHLA 4.6.

Yleinen liputuspäivä

Puolustusvoimien paraatipäivänä esitellään armeijan kalustoa ja oman maakunnan poikia. Paraatit järjestetään vuorotellen eri sotilaslääneissä varuskuntapaikkakunnilla. Lippujuhlaa vietettiin ennen toukokuussa, mutta vuodesta 1942 alkaen paraatipäivä on ollut 4.6. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Seurataan puolustusvoimain paraatia.
- Kunniamerkit esille.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Puolustusvoimien virallinen lippujuhla järjestetään tänä vuonna Oulussa
http://yle.fi/uutiset/puolustusvoimien_valtakunnallinen_lippujuhla_tana_vuonna_oulussa/7777576
- Puolustusvoimain lippujuhla vuodelta 1952
<http://oppiminen.yle.fi/juhlapaivat/puolustusvoimain-lippujuhlan-paiva-46>

HELSINKI-PÄIVÄ 12.6.

Kuningas Kustaa Vaasa perusti Helsingin Vantaanjoen suulle 12.6.1550. Kaupungin syntymäpäivää on vietetty vuodesta 1959 lähtien. Juhlintaan kuuluu konsertteja, opastuskierroksia ja taidetta monella tapaa. Kaikki päivän ohjelma on maksutonta. (www.visithelsinki.fi)

”Isä oli harrasti näyttelemistä ja Mustikkamaalle soudettiin veneellä Pitkänsillanrannasta näyttelemään. Oli meillä sitten myöhemmin siinä veneessä perämoottorikin. Vanhemmat lainasi sinne teatteriin jotain rahaa ja velka maksettiin teatterin vaatteilla. Äiti ompeli niistä minullekin muutaman mekon. Ja päivänvarjoja saatiin palkaksi. Ne oli ihan hassuja kun oli sellaista ohutta kangasta eikä yhtään olisi pitäneet vettä sateella.”

Hertta 87-vuotta, Helsinki

Vietämme päivää seuraavasti:

- Asukkaat ajelulla/ retkille Helsinkiin.
- Valitaan taloittain tai osastoittain Stadin Friidu ja Junnu.

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Päivään liittyviä linkkejä:

- Stadin Friidu ja Stadin Kundi (http://stadinslangi.fi/wordpress/?page_id=65)
- Helsinkipäivän ohjelma <http://www.helsinkipaiva.fi/>

JUHANNUS (20.6.2015)

Suomen lipun päivä

Yleinen liputuspäivä

Keskikesän juhlaa vietetään nykyään 20.-26.6. välillä olevana lauantaina. Vuoteen 1953 asti juhannus oli aina 24.6. Juhannuksen juhlinta alkaa juhannusaattona, jolloin poltetaan kokkoja ja saunotaan. Suomen lippu nostetaan salkoon juhannusaattona klo 18, ja lasketaan vasta juhannuspäivän iltana klo 21. Suurin osa suomalaisista viettää juhannusta mökeillä tai maaseudulla. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

”Meillä oli mökki Talin siirtolapuutarhalla. Isä hoiti saunaa ja äiti oli siellä kerhotilalla keittäjänä aina juhannuksena ja minäkin sitten aikuisena tiskaamassa ja keräämässä likaisia astioita. Juhannustansseihin tuli paljon ihmisiä siitä läheltä.” Eino 87 – vuotta, Helsinki

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Pääovilla ja osastoilla sovituissa paikoissa juhannuskoivut.
- Juhannussauna ja vastat.
- Koivunoksia koristeeksi.
- Luonnonkukkia koristeeksi.
- Olutta ja siideriä tarjolla.
- Mahdollisuuksien mukaan grillataan makkaraa.

Kuva: Katariina Aro

Päivään liittyviä linkkejä:

- Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran tietopaketti juhannuksesta
<http://neba.finlit.fi/tietopalvelu/juhlat/juhannus/index.htm>
- Juhannus Helsingissä vuonna 1949
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2013/09/10/juhannus-helsingissa-1949>

EINO LEINON PÄIVÄ 6.7.

Runon ja suven päivä

Yleinen liputuspäivä

Kirjailija Eino Leinon (1878-1926) päivää vietetään hänen syntymäpäivänään. Päivää on alettu viettää vasta vuonna 1992. Leinon runot ovat tuttuja monille suomalaisille. Häntä pidetään aikansa runoilijanerona. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Päivän aikana nautitaan Suomen kesän henkeen sopivista runoista, yhteislaulusta ja yhdessäolosta.

Kuva: Sari Rätty (Helsingin Seniorisäätiön Valokuvauskilpailun 2012 satoa)

Päivään liittyviä linkkejä:

- Eino Leino: Nocturne 1903 <http://www.kainuuneinoleinoseura.fi/>
- Eino Leinon runoja <http://www.kainuuneinoleinoseura.fi/eino-leinon-runoja/>

NAISTENVIIKKO 18.- 24.7.

Pohjoismaissa vietetään nimipäiviä. Monille etunimille on kalenterissa oma juhlapäivä. Nimipäiviä juhlitaan halutessa kortein, kukkasin tai kahvikutsuilla. Heinäkuussa on naisten viikko, jolloin seitsemänä peräkkäisenä päivänä on naisen nimipäivä, yhteensä yli 30 nimeä. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Vietämme päivää seuraavasti:

- Huomioidaan naisten viikolla nimipäiviään viettäviä päiväkahvien yhteydessä.
- Lauletaan onnittelulaulu.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Naistenviikon nimipäivät
<http://fi.wikipedia.org/wiki/Naistenviikko>
- Naistenviikko lupaa sateita
<http://almanakka.helsinki.fi/fi/julkaisut/blogi/358-naistenviikko-lupaa-sateita.html>

UNIKEONPÄIVÄ 27.7.

Unikeonpäivä on vanha kristillinen merkkipäivä. Legendan mukaan seitsemän kristittyä nuorukaista pakeni keisari Deciuksen vainoja luolaan, jossa he nukkuivat lähes 200 vuotta. Vain Suomessa päivää vietetään leikkimielisesti, kiusoitellaan sitä joka on herännyt viimeisenä. Tunnetuin perinne on Naantalissa vietettävä tapahtuma, jossa valittu valtakunnan virallinen Unikeko tiputetaan mereen.
(Aalto; Suuri Perinnekirja)

Vietämme päivää seuraavasti:

- Valitaan osastolta Unikeko ja lauletaan hänelle tai kaikille asukkaille ”Jaakko kulta herää jo” –laulua.
- Tarjotaan erityisen hyvää aamupala.

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Päivään liittyviä linkkejä:

- Unikeonpäivän historiaa
<http://www.mtv.fi/lifestyle/koti/artikkeli/mika-ihmeen-unikeonpaiva-nain-sita-juhliitaan/3208668>
- Unikeonpäivä Naantalissa 1972
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2008/07/25/unikeot-naantalinn-auringon-alla>

SADONKORJUUVIIKKO (vk 35)

Sadonkorjuuviikolla laitetaan kasviksia ja vihanneksia esille sadonkorjuupöydälle ja näyttelyyn. Asukkaille tarjoillaan mustaherukkanektaria.

Viikon teema näkyy taloissa järjestettävässä ohjelmassa ja myös ruokailussa.

Kasviksia ja vihanneksia on mahdollista tilata myös osastoille muisteluhetkiin. Seurataan mitä pihoidilla on kesän aikana kasvatettu.

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Päivään liittyviä linkkejä:

- Kuvia sadosta
<http://www.vahvike.fi/fi/kuvat/aihe/sato>
- Vihreä veräjä
<https://vihreaveraja--hanke-fi.directo.fi/tuotteet-palvelut/luontoavusteisen-toiminnan-vuosi/>

VANHUSTENVIKKO (4.-11.10.2015)

Lempiruokaviikko

Vanhustenpäivä ja vanhustenviikko ovat osa Vanhustyön keskusliiton toimintaa. Vanhustenpäivä on aina lokakuun ensimmäinen sunnuntai ja sitä seuraava viikko on nimetty vanhustenviikoksi. Tarkoituksena on kiinnittää huomiota vanhenemiseen, vanhusten hyvinvointiin ja heitä koskeviin asioihin yhteiskunnassa. Päivää on vietetty Suomessa vuodesta 1954 lähtien. Vanhustenviikolla on vuosittain jokin teema. Vuonna 2015 teemana on ”Tulevaisuutta rakentamaan!”. Säätiössä vanhustenviikko on myös lempiruokaviikko. Tällöin ruokalistalla on asukkaiden toivomia ruokia, ruokalistat vaihtelevat kodeittain.

Vietämme päivää seuraavasti:

- Vanhustenviikolla asukkaille järjestetään joka päivä erilaista ohjelmaa. On yhteislaulua, runonlausuntaa, ulkoilua ym. sekä kakkukahvit osastolla.
- Vanhustenviikolla ei ole koulutuksia, kokouksia tai kehittämistyöryhmiä.

Päivään liittyviä linkkejä:

Kuva: Päivi Pajala (Helsingin Seniorisäätiön valokuvauskilpailun 2012 satoa)

- Vanhustyön keskusliiton kampanja http://www.vtkl.fi/fin/kampanjat/vanhustenpaiva_ja_viikko/
- Kampanja Facebookissa <https://www.facebook.com/Vanhustenviikko>

ALEKSIS KIVEN PÄIVÄ 10.10.

Suomalaisen kirjallisuuden päivä

Yleinen liputuspäivä

Aleksis Kivi (1834-1872) on Suomen kansalliskirjailija ja hänen syntymäpäivänsä on vakiintunut liputuspäivä. Kivi tunnetaan parhaiten teoksistaan Seitsemän veljestä ja Nummisuutarit. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Kerrotaan Aleksis Kivestä ja keskustellaan hänen tuotannostaan.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura: Aleksis Kivi
<http://neba.finlit.fi/kivi/>
- Seitsemän veljestä äänikirja
<http://areena.yle.fi/radio/1301621>

Kuva: Earliest known image of Aleksis Kivi. Drawn in 1873 almost certainly by Albert Edelfelt (1854–1905). Source: library of University of Helsinki, HELMI database [1]. Scanned from a post card in the 1980s.

HALLOWEEN (All Hallows Eve) Pyhäinpäivän aatto (30.10.2015)

Alun perin kelttiläisen Halloweenin, kurpitsajuhlan, vietto on tullut Suomeen Yhdysvalloista. Muualla maailmassa juhlaa vietetään vakiintuneesti 31.10, mutta Suomessa aina pyhäinpäivän aattona. Halloween on kummitusjuhla, jolloin lapset kiertävät ovilla pelottavasti pukeutuneina ja sanovat ”Karkki tai kepponen”.

Suomalaisempi versio syksyn juhlasta on kekri. Sitä vietettiin sadonkorjuun päätyttyä: valmistettiin uhriateria, poltettiin tulia ja kekripukki vieraili taloissa tuomassa hyvää onnea. Kekri oli aikanaan jouluakin suurempi juhla, mutta sen viettäminen väheni 1800-luvulla. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

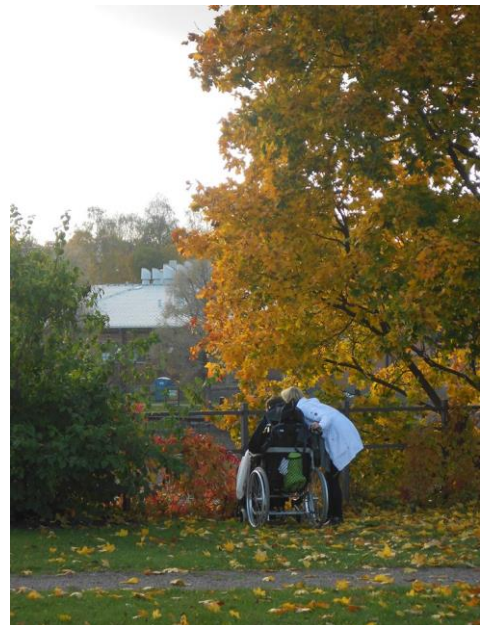
”Eri kiva –karkkeja sai markalla aika monta. Jaoin niitä kavereille. Kaverit sai karkin suuhunsa ja lähtikin muualle.” Hertta 87-vuotta, Helsinki

Vietämme päivää seuraavasti:

- Järjestetään erilaisia tilaisuuksia. Usein naamiaisia tai muuta hulluttelua.
- Laitetaan kurpitsoja ja syksyn lehtiä tai pihlajanmarjoja esille.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Halloween on Suomessa uusi tulokas vanhalla juhlapaikalla
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/10/31/halloween-suomessa-uusi-tulokas-vanhalla-juhlapaikalla>
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran tietopaketti kekristä
<http://neba.finlit.fi/juhlat/kekri/kekri.html>

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

PYHÄINPÄIVÄ (pyhain miesten päivä) (31.10.2015)

Pyhäinpäivää vietetään 31.10. ja 6.11. välisenä lauantaina. Suomessa siitä on tullut yleinen vainajien muistopäivä, hiljainen ja harras päivä, jolloin monet vievät läheisten haudalle kynttilän. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Vietämme päivää seuraavasti:

- Sähkökynttilä sytytetään yhdessä asukkaiden kanssa vainajien muistoksi joko ruokapöydälle tai erikseen valittuun paikkaan osastolla.
- Voidaan kuunnella tai laulaa yhdessä virsi tai klassista musiikkia.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Pyhäinpäivänä hiljennytään haudalla ja kirkossa
<http://evl.fi/evlfi.nsf/Documents/3F2274828D84491DC22570840024ED19?openDocument&lang=FI>
- Pyhäinpäivä
<http://oppiminen.yle.fi/juhlapaivat/pyhainpaiva>

RUOTSALAISUUDEN PÄIVÄ

Svenska dagen 6.11.

Yleinen liputuspäivä

Svenska dagen on suomenruotsalaisten juhlapäivä. Päivän vietolla haluttiin alun perin korostaa ruotsinkielisen väestön yhteenkuuluvuutta. Ruotsalaisuuden päivän teemaan liittyy pohdinta ruotsinkielisten asemasta kaksikielisessä Suomessa.
(Aalto; Suuri Perinnekirja)

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Erityisesti huomioidaan asukkaat joiden äidinkieli on ruotsi.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Modersmålets sång
<http://svenska.yle.fi/artikel/2008/11/05/modersmalets-sang>
- Behöver vi svenska dagen?
<http://svenska.yle.fi/artikel/2008/11/05/behavior-vi-svenska-dagen>

Kuva: Päivi Pajala
(Helsingin Seniorisäätiön Valokuvauskilpailun 2012 satoa)

ISÄNPÄIVÄ (8.11.2015)

Yleinen liputuspäivä

Marraskuun toisena sunnuntaina juhlitaan isänpäivää. Päivä on merkitty kalenteriin Suomessa vasta vuonna 1970. Isänpäivää vietetään vastaavasti kuin äitienpäivää, mutta kiittämisen sijasta ajatuksena on ollut lujittaa lasten suhdetta isäänsä.
(Aalto; Suuri Perinnekirja)

*” Muistan kun kerran jo kun oli oma lapsi, käveltiin isänpäivänä Töölöstä Eläintarhan kautta Pitkänsillanrantaan ja työnsin lastenrattaita. Oltiin ostettu isälle joku lahjakin.”
Hertta 87 – vuotta, Helsinki*

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Pöytä katetaan hienosti.
- Tarjotaan kakkukahvit osastojen päiväkahvilla.

Päivään liittyviä linkkejä:

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

- Isät arkikuvissa <http://yle.fi/aihe/artikkeli/2011/11/11/isat-arkikuvissa>
- Isänpäivä ei ollut itsestänselvyyss 1960-luvulla
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/11/09/isanpaiva-ei-ollut-itsestaanselvyyss-1960-luvulla>

ADVENTTIAIKA

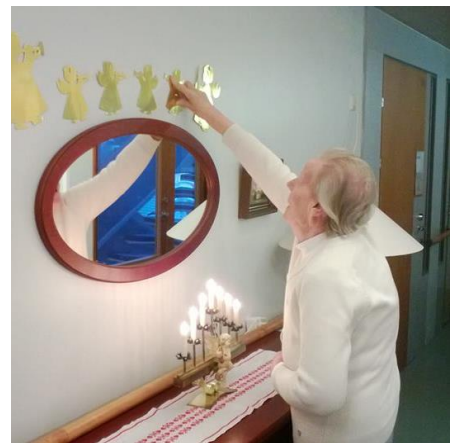
Adventtiaika on joulun odotusta ja se kestää noin neljä viikkoa, alkaen 27.11.-3.12. välisestä sunnuntaista ja jatkuen jouluaattoon. Neljää joulua edeltävää sunnuntaita kutsutaan adventtisunnuntauksi. Niistä jokaisena sytytetään yksi kynttilä, niin että jouluna palaa neljä kynttilää. Adventtiaikaan kuuluu myös päivien laskeminen joulukalenterista (adventtikalenteri), pikkujoulujen viettäminen ja ystävien muistaminen joulukorteilla. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

”Joulukortteja sai markalla sata kappaletta Siltasaaren Tempo-tavaratalosta. Niitä kävin myymässä yksin tai joskus nuoremman serkkutytön kanssa Pohjoisrannassa semmoisessa talossa missä asui sotilaita. Myin kortteja yhden markalla. Ei niitä ehkä kaikkia kuitenkaan onnistuttu myymään. Niin tienattiin vähän että saatiin rahaa joululahjoja varten. Joulukorttien myymisestä en kertonut kavereille etteivät olisi pitäneet köyhänä.”

Hertta 87 – vuotta, Helsinki

Vietämme päivää seuraavasti:

- Aloitetaan joulukoristeiden laitto osastoilla.
- Joulupalot ikkunoihin.
- Joulumusiikki taustalle soimaan.
- Adventtikalenteri avataan yhdessä joka päivä.
- Kirjoitetaan ja tehdään joulukortteja.
- Leivotaan piparkakkuja.

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Päivään liittyviä linkkejä:

- Adventti
<http://evl.fi/evlfi.nsf/Documents/21B985B2BADFD10FC22570830045D3B1?openDocument&lang=FI>
- Kauneimmat joululaulut
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2006/11/28/kauneimmat-joululaulut>

ITSENÄISYYSPÄIVÄ 6.12.

Yleinen liputuspäivä

Suomi itsenäistyi Venäjän vallan alaisuudesta kun Suomen eduskunta hyväksyi itsenäisyysjulistuksen 6.12.1917. Itsenäisyyspäivän viettoon kuuluvat Suomen liput, juhlaumalanpalvelus ja itsenäisyyspäivän vastaanotto presidentinlinnassa, eli Linnan juhlat. Tapana on sytyttää kaksi kynttilää ikkunalle kello 18. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

"Itsenäisyyspäivänä poika kutsui minut aina syömään ja se oli meille tärkeä traditio. Oli mukavaa viettää näin tärkeä päivä perheen parissa. Söimme hienommin kuin arkana ja mielessä oli kiitollisuus sekä ylpeys itsenäisestä kotimaasta. Illalla katsoin tietysti aina Linnan juhlat!"

Vietämme päivää seuraavasti:

- Suomen lippu esille.
- Katetaan sinivalkoisesti.
- Aukkaat puetaan juhla-vaatteisiin.
- Juhlalounas.
- Tv:stä katsotaan illalla presidentin juhla-vastaanottoa.
- Lauletaan kansanlauluja ja Maamme-laulu.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Itsenäisyyspäivä 6.12.
<http://oppiminen.yle.fi/juhlapaivat/itsenaisyyspaiva-612>
- Itsenäisyyspäivä Radio Suomessa
<http://areena.kokeile.yle.fi/1-1760382#>

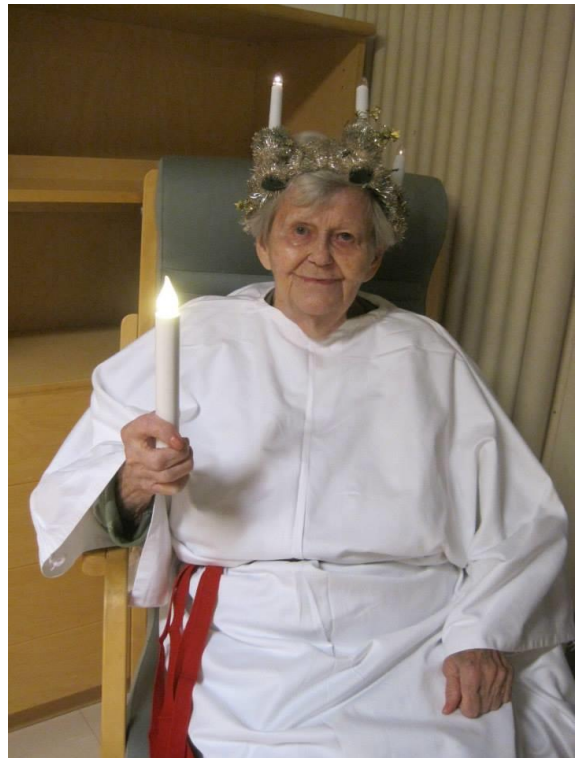

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

LUCIAN PÄIVÄ 13.12.

Lucia-juhla on tullut meille Ruotsista ja se on erityisesti suomenruotsalaisten suosima juhlaperinne. Pyhä Lucia, valon tuoja, sokeiden pyhimys, surmattiin marttyyrina Sisiliassa vuonna 304. Lucia-neidon puku on valkoinen, vyö punainen, päässä on kynttiläkruunu ja hän kantaa kädessään kynttilää. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

*”Omien lasten kanssa kävin Senaatintorilla katsomassa Luciaa. Täällä Pakilakodissa olen saanut olla kahtena vuotena Lucia-neitona. Viimeksi meitä oli neljä tyttöä ja käytiin muillakin osastoilla vähän laulamassa.”
Hertta 87 – vuotta, Helsinki*

Vietämme päivää seuraavasti:

- Lucia-kulkue kiertää taloissa.
- Kahvin kanssa tarjotaan Lucia-pullat.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Lucia-kulkue 1956
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2006/12/13/lucia-neito-1956>
- Lucia-neidon kruunajaiset 2014
<http://areena.kokeile.yle.fi/1-2536613>

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

JOULUAATTO 24.12.

Joulu on vuoden odotetuin juhla. Suurin juhlapäivä on jouluaatto. Suomen Turku julistaa joulurauhan klo 12. Jouluaaton viettoon kuuluu kuusen koristelu, jouluruuat, joulusauna, hautausmaalla käynti ja joululahjat. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

”Poika huomasi kolmevuotiaana kun joulupukki oli lähdössä pois että pukilla on aivan samanlaiset kengät kun ukilla. Sitä on meillä muisteltu ja naurettu joka joulu. Miten tarkka poika oli niin pienenä!” Elsa 91-vuotta, Nilsä

”Jouluaattona syötiin ensin kotona ja mentiin sitten illaksi isän äidin kotiin. Sinne kerääntyi muitakin sukulaisia. Silloin ja nytkin paras lahja on kirja. Serkku oli töissä kirjakaupassa ja välillä sain sitten joululahjaksi isonkin pinon kirjoja, aina ikäkauteen sopivia.” Kirsi 74 –vuotta, Helsinki

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Vietämme päivää seuraavasti:

- Aasukkaat puetaan juhlavaatteisiin.
- Tv:stä katsotaan joulurauhan julistus.
- Joululounas on juhlallinen.
- Joulupukki kiertää taloissa.
- Kaikille annetaan joululahjoja.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Kynttilät syttyvät haudoille –radiolähetys
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2013/12/16/kynttilat-syttyvat-haudoilla-joulunviettomme-aikamerkki>
- Suomalainen joulu <http://areena.kokeile.yle.fi/1-2540353>

JOULUPÄIVÄ 25.12. (ensimmäinen joulupäivä)

Joulupäivä on Jeesuksen syntymän muistopäivä. Perinteisesti on käyty kirkossa joko jo keskiyöllä tai jouluaamun jumalanpalveluksessa. Joulupäivänä ollaan kotona rauhassa, perheen kesken. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

*”Joulupäivä oltiin kotona, ei käyty kylässä. Kyläily oli silloin kielletty lapsiltakin.”
Elsa 91 – vuotta, Nilsii*

Vietämme päivää seuraavasti:

- Jouluruoka.
- Nautitaan yhdessäolosta.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Lasten jouluevankeliumi
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2006/12/21/lasten-jouluevankeliumi>
- Suomen Kirjallisuuden Seuran tietopaketti joulusta
<http://neba.finlit.fi/tietopalvelu/juhlat/joulu/index.htm>

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

TAPANINPÄIVÄ 25.12. (toinen joulupäivä)

Tapaninpäivä on ensimmäisen marttyyrin, Stefanoksen muistopäivä. Sitä on pidetty hevosten ja hevosmiesten päivänä. Joulunpyhistä Tapaninpäivän vietto on iloista, ja silloin on perinteisesti käyty kylässä. Tapanina on ennen järjestetty hevosajeluita huvin vuoksi ja nykyään järjestetään tapanintansseja. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

” Meillä kotona ei joulua muuten vietetty mutta joulukuusi oli, ja siinä oli oikeat kynttilät. Isä haki hallista lohta. Siitä syötiin ihan ohuita siivuja.”

Hertta 78 -vuotta, Helsinki

Kuva: Helsingin Seniorisäätiö

Päivään liittyviä linkkejä:

- Joulureessä ja tapaninajelulla
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2007/03/09/ei-liinakommekaan-nyt-ena-talliin-jaa>
- Antero Arpolan Tapaninpäivän ajanvietteohjelma vuodelta 1956
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2010/12/23/antero-alpolan-tapaninpaivan-ajanvietteohjelma>
- Jouluaiheisia kuvia
<http://www.vahvike.fi/kuvat/aihe/joulu>

UUDENVUODEN AATTO 31.12.

Vuoden vaihtumista juhlitaan ystävien ja perheen kanssa, syödään juhlavasti ja nostetaan maljoja kuohuviinillä. Uudelle vuodelle tehdään ennustuksia ja lupauksia. Keskiyöllä ammutaan ilotulitusraketteja. (Aalto; Suuri Perinnekirja)

”Uudenvuoden aattona saatiin mennä Senaatintorille pihan lapset keskenään. Vaik oli kummonen pakkanen hyvänsä, sinne mentiin.” Hertta 78 -vuotta, Pitkänsillanranta, Helsinki

”Kuppileikkiä meillä harrastettiin. Pöydälle laitettiin monta kuppia ylösalaisin ja jokaisen sisälle pieni esine ennustamaan tulevaa vuotta. Kolme kertaa sai nostaa kupin. Pieni raha ja iso raha, harmaa lanka ja punainen lanka. Mustaa en halunnut koskaan laittaa, kun se olisi niin ikävä. Sormus, vihreä oksa, avain. Lapset keksi sitten itse lisää, semmoisia kuin sokeripala tai karamelli.” Ritva 83 –vuotta, Töölö, Helsinki

Kuva: Clip Art

Vietämme päivää seuraavasti:

- Syödään nakkeja ja perunasalaattia.
- Valetaan mahdollisuuksien mukaan tinaa.

Päivään liittyviä linkkejä:

- Uudenvuoden taikoja
http://yle.fi/uutiset/uudenvuoden_taijoja_vasta_katolle_ja_nenaliina_tyynyn_alle/6430647
- Uudenvuoden tinojen tulkinta ja merkitykset
<http://blog.kansanperinne.net/2010/12/uuden-vuoden-tinojen-tulkinta.html>

LÄHTEET:

Kirjallisuus:

Aalto, S. 1999. Suuri Perinnekirja. Suomalaista juhlaperinnettä ennen ja nyt. Hämeenlinna: Karisto Oy.

Karjalainen, S., Korhonen, T & Lehtonen J.U.E. 1989. Uusi ajantieto. Porvoo: WSOY

Karjalainen, S. 1994. Juhlan aika. Suomalaisia vuotuisperinteitä. Porvoo: WSOY

Nirkko, J. 2004. Juhannus ajallaan. Juhlia Vapusta Kekriin. Jyväskylä: SKS

Kuvat:

<https://www.facebook.com/seniorisaatio/photos> luettu 23.4.2015.

Library of University of Helsinki, HELMI database [1]. (Aleksis Kivi) luettu 28.4.2015 Katariina Aro

Verkkopalvelut:

<http://www.vahvike.fi/> (vuodenajat) /Vanhustyön Keskusliitto, Aineistoa ryhmätoiminnan ohjaamiseen ja vahvistamiseen, luettu 28.4.2015

<http://papunet.net/> luettu 28.4.2015

<http://oppiminen.yle.fi/juhlapaivat> luettu 28.4.2015

<http://www.kirjastokaista.fi/> luettu 28.4.2015

<http://www.visithelsinki.fi/juuri-nyt/tapahtumia/helsinki-paiva-126> luettu 8.4.2015.

<http://neba.finlit.fi/tietopalvelu/juhlat/index.htm> luettu 8.4.2015.

Oppaan päiviin merkityt linkit luettu 30.4.2015.